

Grovfoder til øko- og frilandsslagtesvin

Krav til grovfoder

Det er nu et krav at både økologiske og frilandsslagtesvin tildeles grovfoder. Det kan godt virke besværligt, men grisene er vilde med grovfoderet, når det er af en god kvalitet og helt friskt. Så med den rette foderhæk og ad libitum tildeling af friskt grovfoder af god kvalitet opnår man glade grise med sunde maver, som er godt beskæftiget - og det er det hele værd.

Grovfoder: Økologiske- og frilandsslagtesvin skal have grovfoder. Grisene er vilde med det, så det gælder om at få det bedste ud af det.

Af Specialkonsulent Merete Studnitz, SEGES, økologi

Økologiske- og frilandsslagtesvin, der leveres til Friland, skal have grovfoder, så det er godt givet ud at finde en løsning, der passer netop til dig og dit stald-

system.

På Frilands hjemmeside står: "Alle svin skal tildeles grovfoder af god kvalitet som en del af foderationen for, at de kan føle sig mætte. Halm accepteres ikke som grovfoder til søer, dog accepteres

grisene.

►Den rette kombination af grovfoder og høhæk.

Når han overholder dette, er grisene vilde med at æde grovfoder. De æder det hele og sviner ikke med det. Grisene har sunde maver og er godt beskæftiget.

»Det er det hele værd,« siger Thorbjørn.

Grovfoder i topkvalitet

Thorbjørn har fundet ud af, at det ikke kan betale sig at gå på kompromis med kvaliteten. Han går efter den bedste kvalitet til højtydende malkekøer - intet mindre. I hans tilfælde er kløvergræsen-silage det bedste. - Det skal lugte så godt, at man selv har lyst til at spise det, siger Thorbjørn.

Den lækre ensilage er en eftertragtet ressource, derfor skal det altid være til stede. Hvis hækken løber tør for grovfoder, bliver grisene så ivrige efter at få det, når det endelig kommer, at de kommer op at slås om det. I kampens hede ender grovfoderet på gulvet, hvorfra grisene ikke samler det op igen. Det er derfor paradoksalt nok spild af grovfoder at løbe tør for grovfoder, og det giver ekstra arbejde.

Murbaljen er grovfoderlager

Mælkeproducenter er eksperter i at lave ensilage, og de bruger så meget, at opbevaring heller ikke bliver et problem. Det benytter Thorbjørn sig af. Han henter ensilage tre gange om ugen hos en nærliggende økologisk mælkeproducent. Ensilagen hentes i murbaljer, og sådan en murbalje rækker til én sti i to til tre dage. Hermed er friskheden også sikret.

Det er vigtigt, for grisene gider ikke gammelt grovfoder. Så roder de bare i det og tager det måske i munden for derefter at smide det på gulvet, og det er træls, for så skal det fjernes igen. Det er besværligt, tager tid og er ikke særligt sjovt.

frøgræshalm." Kravet om, at også frilandssvin skal have grovfoder, er trådt i kraft pr. 1. januar 2016.

Da Thorbjørn Sørensen startede som økologisk slagtesvineproducent, vidste han, at tildeling af grovfoder var et krav, og besluttede sammen med sine medarbejdere, at de lige så godt kunne få det bedste ud af det. Thorbjørn gik grundigt til værks. Det tog tre måneder at nå til en rigtig god og holdbar løsning, men nu kører det også bare.

Thorbjørn fremhæver fire pointer: ►Grovfoderet skal være absolut topkvalitet. ►Grovfoderet skal altid være friskt. ►Der skal altid være grovfoder til

Grovfoderhæk - en videnskab

Der er et hav af hække og lignende installationer at vælge imellem. Hullerne i hækken skal være så store, at grisene kan trække grovfoder ud, og så små, at grovfoderet ikke drysser ud af sig selv. Samtidig skal hækken være af et materiale, som grisene ikke ødelægger, og uden skarpe eller spidse dele, som grisene kan komme til skade på.

Thorbjørn afprøvede ni hække, før han fandt den rette kombination af hæk og ensilage. Undervejs sikrede han sig, at han kunne levere hækken tilbage til leverandøren, hvis de viste sig ikke at virke for ham.

Hækken, der virker med den bedste kløvergræsen-silage, har en maskebredde på 30 mm og gitterdiameter på 8 mm. Den kan tilgås fra alle sider og nedefra. Hækken er åben for oven, så tildeling er let. Der er også åbne masker i bunden. 8-10 grise kan tage fra de to hække ved siden af hinanden på én gang uden at slås.

Det er det hele værd!

Til de 5.500 slagtesvin bruger Thorbjørn 30 ton ensilage, det bliver i runde tal til 50 gram ensilage pr. kilo tilvækst, og det koster 15-16.000 kr. om året. I tid koster det cirka en halv time pr. dag at tildele og en halv time tre gange om ugen at hente.

På spørgsmålet om, hvad han får ud af at give grisene superfrisk topkvalitets ensilage, svarer Thorbjørn: »Glade grise! Der står altid grise og æder af ensilagen, så de får jo noget ud af det, og jeg tror, at de har brug for det. Det er det hele værd.«

Mere info

- Gode løsninger på tildeling af grovfoder er der mange af. Det er individuelt, hvad der virker bedst. Kontakt rådgiverteamet (Tove Serup: Telefon: 8740 5364, e-mail: tos@seges.dk), så de kan hjælpe med at finde en løsning, der passer til dit staldsystem.

